

**Forskning kring ischiassmärter har belönats med SalusAnsvarpriset 1999**

Professor Björn Rydevik, en av världens främsta ryggforskare och välkänd specialist på behandling av ryggsmärter, har idag tilldelats det Nordiska SalusAnsvarpriset på en miljon kronor. Priset är ett erkännande av det internationellt banbrytande arbete som Björn Rydevik och hans forskargrupp vid Göteborgs Universitet och Sahlgrenska Universitetssjukhuset ägnat åt att finna förklarande orsaker och tänkbar bot till funktionshinderande ischiassmärta. Björn Rydevik gör bedömningen att det redan inom ett par år kan finnas medicinska preparat för behandling av ischias.

Ischias drabbar årligen omkring 3 till 5 procent av den vuxna befolkningen. Ischias medför intensiva och funktionshinderande smärter med stort mänskligt lidande och stora samhällskostnader som följd. Den prisbelönta forskningen påbörjades för drygt 20 år sedan när Björn Rydevik upptäckte att ischias ännu var ett outforskat men nog så angeläget forskningsområde. Initialt inriktades Rydeviks forskning på att studera reaktioner vid mekanisk kompression av ryggradsnerv. Dessa studier resulterade i insikten att en klämd nerv inte ensam kunde förklara den intensiva smärta som kallas för ischias. Forskningen inriktades därför på att leta efter ytterligare förklarande faktorer och har nu klarlagt att ischiassmärter med all sannolikhet är resultatet av att 1) nerven är klämd och 2) nerven är irriterad på grund av de kemiska ämnen som utsöndras vid kontakt med en broskskiva i ryggraden.

"Jag blev både hedrad och glad när jag fick beskedet att jag har tilldelats 1999 års SalusAnsvarpris. Ett pris som detta är mycket viktigt för det fortsatta arbetet eftersom det är ett erkännande av vår forskning om grundläggande orsaker till ischias och ryggsmärta samt ger oss resurser för forskningens fortsatta utveckling. Arbetet fortsätter således med obruten kraft och i nästa steg kommer vi att göra en detaljerad kartläggning av de kemiska substanser som utsöndras av de skadade diskarna samt påbörja kliniska patientstudier. Övergången från experimentella försök till klinisk tillämpning på patienter är alltid kritisk, men alla de studier som genomförts av mitt och andra forskarteam pekar på att vi med stor sannolikhet har lagt grunden för ett botemedel mot ischiassmärter," säger professor Björn Rydevik.

För att kora vinnaren till SalusAnsvarpriset 1999 har samtliga medicinska fakulteter i Norden inbjudits att nominera priskandidater. Björn Rydeviks namn föreslogs av flera fakulteter och styrelsen fastställde nomineringskommitténs förslag att utse professor Björn Rydevik till 1999 års SalusAnsvarspristagare. Nomineringskommittén utgjordes av tre internationellt namnkunniga forskare med ortopedi som specialområde; professor Andris Kreicbergs (Karolinska Institutet, Stockholm), professor Bo Nilsson (Allmänna Sjukhuset, Malmö), professor Gordon Wadell, (Glasgow University, Skottland).

***Styrelsens prismotivering lyder:***

SalusAnsvarpriset 1999 tilldelas professor Björn Rydevik, Ortopedkliniken vid Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg, som ett erkännande av hans framstående insatser inom ämnesområdet ryggssjukdomar. Rydeviks forskningsarbete under drygt 25 år har konsekvent fokuserats på underliggande mekanismer till ryggsmärta. Forskningen täcker såväl kliniska som grundvetenskapliga frågeställningar. Rydeviks arbete präglas av betydande originalitet. Han har utvecklat nya experimentella modeller som medger ett brett angreppssätt baserat på biomekanik, biokemi samt cirkulations- och neurofysiologi för att kartlägga de patofysiologiska effekterna vid kompression av neuronal vävnad. Därmed har Rydevik på ett unikt sätt lyckats sammanföra biomekanik och vävnadsbiologi till ett nytt och fruktbart forskningsfält. Hans insatser har rönt internationell uppmärksamhet, vilket bl. a. lett till ett flertal multinationella samarbetsprojekt. Priset skall ses som ett stöd och en stimulans till fortsatt forskning, som i framtiden förväntas erbjuda nya terapeutiska möjligheter vid smärtsamma ryggstillstånd.

Telefon och email till pristagaren:

Professor Björn Rydevik, 031-3423405, 070-5733139, [bjorn.rydevik@orthop.gu.se](mailto:bjorn.rydevik@orthop.gu.se)

För mer information eller pressbilder kontakta:

Anna Oxenstierna, informationsansvarig, 0709-116020, [anna.oxenstierna@salusansvar.se](mailto:anna.oxenstierna@salusansvar.se)  
eller besök även vår hemsida [www.salusansvar.se/stiftelser](http://www.salusansvar.se/stiftelser).